

RESSENYA A JOSEP-ANTONI YSERN I LAGARDA, I JÚLIA BUTINYÀ JIMÉNEZ (COORD.) *ADENTRÁNDONOS EN LA LITERATURA CATALANA. EDAD MEDIA*, MADRID, UNIVERSIDAD NACIONAL DE EDUCACIÓN A DISTANCIA, 2013, 392 pp. ISBN 978-84-362-6576-7

REVIEW TO JOSEP-ANTONI YSERN I LAGARDA, I JÚLIA BUTINYÀ JIMÉNEZ (COORD.) (2013) *ADENTRÁNDONOS EN LA LITERATURA CATALANA. EDAD MEDIA*, MADRID, UNIVERSIDAD NACIONAL DE EDUCACIÓN A DISTANCIA, 2013, 392 pp. ISBN 978-84-362-6576-7

CARLOS MARTÍNEZ MAYOR
marmaca4@alumni.uv.es

Universitat de València

Si bé sembla cert que la contemporaneïtat ha portat a l'ésser humà més contradiccions que mai en la seua història, de quan en quan ens trobem amb una d'eixes agradables paradoxes que faciliten enormement el nostre dia a dia (o al menys el d'un determinat grup de persones). Fets com veure el món sense sortir de casa, tenir una biblioteca guardada en un disc dur o estudiar una carrera sense posar un peu en la universitat són avui possibles.

És aquesta darrera contradicció la que trobem a la base del manual coordinat per Ysern i Lagarda, i Butinyà Jiménez. *Adentrándonos en la literatura catalana. Edad Media* és un text pensat per als estudiants de la Universitat Nacional de Educación a Distancia (UNED). Tanmateix, el text, que recull i repassa els principals punts d'interès de la literatura catalana de l'Edat Mitjana, no està concebut tampoc de forma restrictiva; així, pot ser igualment útil per a qualsevol estudiant d'una altra universitat, o, fins i tot, per a persones interessades en el tema i al marge del món acadèmic. És cert que la monografia

incorpora referències als plans d'estudi i unitats didàctiques de la UNED, però la seua presència no és ni molt menys un impediment perquè qualsevol persona s'acoste al text.

Al marge d'aquestes consideracions, cal ressenyar també que la proposta d'Ysern i Butinyà es caracteritza pel paper fonamental que s'atorga als textos originals. D'aquesta manera, el llibre no té sentit de forma autònoma, sinó que està pensat per a ser utilitzat com a eina complementària a algunes de les obres més importants de la literatura de l'Edat Mitjana. Peces com el *Tirant lo Blanch*, el *Spill* de Jaume Roig, *Lo Somni* o el *Curial e Güelfa*, són esmicolades per a facilitar la seua assimilació per part dels lectors, destacant les parts més importants i desenvolupant les que presenten dificultats de comprensió.

A més, el text de Ysern i Butinyà, no treballa sols sobre els textos de les obres mencionades, ja que incorpora tota una sèrie de referències i cites a altres escrits suplementaris als que el lector pot acudir per a completar el seu coneixement sobre la matèria. Les peces a les quals fa referència inclouen des d'altres textos antics en altres llengües, textos anteriors a l'Edat Mitjana i anàlisis contemporànies de filòlegs que han analitzat aspectes concrets de les obres que s'estudien. El lector té al seu abast un volum considerable de material al que recórrer, en funció d'aquells aspectes que li interessin o el grau d'aprofundiment que pretenga assolir. Malgrat això, la gran quantitat de fonts és un dels punts discutibles de l'obra, ja que els professors Ysern i Butinyà ofereixen una ventall de materials que difícilment estaran a l'abast de qualsevol (i molt menys de persones alienes al món universitari o estudiants que cursen els estudis a distància). Però, aquesta consideració és només marginal: de fet el llibre és un manual universitari i, en aquest sentit, s'ajusta a la perfecció al seu objectiu.

Amb tot, la descripció detallada no es du a terme tan sols a través de textos expositius, sinó que *Adentrándonos en la literatura catalana* està plantejat com un manual interactiu que busca que el lector forme part activa del procés d'aprenentatge. És per això que la proposta compta amb una gran quantitat d'exercicis que, tal com el pròleg destaca, tenen «un caràcter absolutament voluntari». Les activitats estan formulades pels mateixos autors de cadascuna de les unitats didàctiques, i persegueixen la finalitat de convertir l'estudiant en un element participatiu i crític en l'adquisició de coneixements.

Les activitats, a més, inclouen tota una bateria d'exercicis diversos, entre els quals podem trobar preguntes breus, resums, comparatives amb obres d'altres tradicions, preguntes raonades o lectures complementàries. A més, cal destacar que a banda dels exercicis que treballen sobre el text, en podem trobar altres que estan enfocats per a tractar aspectes concrets contextuais o derivats de les obres que s'analitzen. Així, ens ofereixen l'oportunitat d'estudiar més a fons el món dels cavallers, els aspectes de la bruixeria i les supersticions durant l'Edat Mitjana o la situació de la dona en el món medieval. De nou, fem referència a les paraules dels coordinadors al pròleg, on adverteixen de la voluntarietat de les tasques que recullen. Per tant, el manual d'Ysern i Butinyà presenta també diverses lectures en funció dels interessos del lector.

Ressenya a Josep-Antoni Ysern i Lagarda & Júlia Butinyà Jiménez (coord.) *Adentrándonos en la literatura catalana. Edad Media*, Universidad Nacional de Educación a Distancia, Madrid, 2013

En definitiva, *Adentrándonos en la literatura catalana. Edad Media* és un text molt ben meditat per als lectors potencials als quals s'adreça, els estudiants no presencials de les universitats. Tot i això, ni és un llibre restrictiu a aquest públic, ni és un escrit doctrinari que impose una sèrie de consideracions sobre literatura als seus lectors. Al contrari, pràcticament no hi ha teoria, i el fil discursiu és fonamenta sobre dos pilars mestres: el primer, els mateixos textos de les obres que s'analitzen (els coordinadors reconeixen al pròleg que pretenen recuperar per al text «la seua posició nuclear en els estudis de filologia», al marge de la «manualolatria» que impera en aquests estudis); el segon, les activitats i exercicis voluntaris que proposen. Totes aquestes característiques, en conjunt, donen lloc a una obra que si destaca per alguna cosa és pel marge de llibertat que dóna als estudiants a l'hora d'endinsar-se en l'anàlisi dels textos medievals.